

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 24 Ocak 2014
Sayı : 1269

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

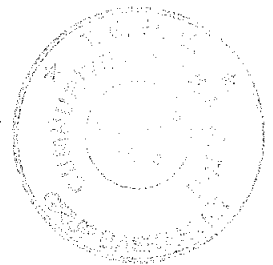
5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifim, gerekçesiyle ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 23.01.2014

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	03 Şubat 2014		E. No: 2/1973	
Ysn.Üzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
24 Ocak 2014
Numara:

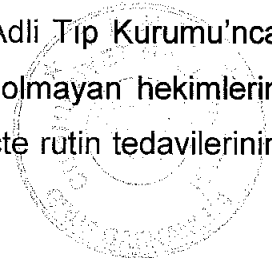
T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
24 Ocak 2014
No : 278812

GENEL GEREKÇE

Anayasa ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere göre cezaevindeki hasta tutuklu ve hükümlülerin cezaevinde olmayanlarla eşit bir şekilde sağlık hakkına erişim hakkı vardır ve bu hizmeti vermek devletin sorumluluğu altındadır. Adalet Bakanlığı'nın Aralık 2013 tarihli açıklamasına göre cezaevlerinde 144.212 kişi bulunmaktadır ve yine Adalet Bakanlığı verilerine göre son 13 yılda 2300 insan cezaevinde yaşamını yitirmiştir. Tespit edilen son verilere göre cezaevlerinde 163'ü ağır olmak üzere 544 hasta tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır. Hastalıklarının tedavisi cezaevinde mümkün olmayan yahut hastalığının son evresine gelmiş, kendi kendine bakamayan, acil olarak serbest bırakılması gereken hastaların cezaevinde tutulmaya devam edilmesinin, sadece bir insan hakkı ihlali olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Aynı zamanda tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere de aykırılık teşkil etmekte ve suç niteliği taşımaktadır.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16. maddesinde "hükümlünün hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil ettiğine Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor gereği karar verilen" kişilerin infazlarının ertelenebileceği düzenleniyor olsa da bilindiği üzere, bu madde yine Ceza İnfaz Kanunu'nun 116. maddesine rağmen hasta tutuklulara uygulanmamaktadır. Keza Ocak/2013'te yürürlüğe giren 6411 sayılı Kanunla Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16. maddesine getirilen değişiklik ile "Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazı üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabilir." hükmü getirilmiştir. Ancak, bu düzenleme raporların Adli Tıp Kurumunca onaylanması şartının yanısıra bir de "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmamak" şartını da getirmiş; hasta tutuklu ve hükümlüler için durumu katlayarak zorlaştırmıştır.

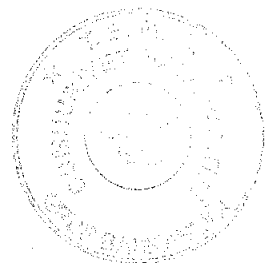
Sayısız hasta tutuklu ve hükümlü, birçok üniversite hastanesi ve tam teşekküllü devlet hastanesinden alınan konularının uzmanı hekimlerce düzenlenmiş raporları olmasına karşın aylarca Adli Tıp Kurumu'ndan onay beklemektedir. Adli Tıp Kurumu'na incelenen dosyaların çok büyük bir çoğunluğu ise konunun uzmanı olmayan hekimlerin imzasıyla ret kararı ile geri gönderilmektedir. Hastaların bu uzun süreçte rutin tedavilerinin

sürdürülememesi ölümcül sonuçlara sebep olmaktadır. Nasıl bir çelişkidir ki üniversitelerin araştırma hastanelerinde konusunda uzman hekimlerce alınan kurul kararları Adli Tıp Kurumu tarafından hiçe sayılmakta yok hükmünde kabul edilmektedir. Bağımsız bir kuruluş olarak hareket etmekten uzak görünen Adli Tıp Kurumu, bilimsel, etik ve hukuksal olmayan siyasi nitelikte kararlar alabilmektedir. İnsan hayatının söz konusu olduğu ve geçen zamanın insanları ölüme sürüklediği bu hızlı süreçte, tartışılır kararlara imza atan Adli Tıp Kurumu raporları yerine bağımsız tıbbî heyet raporlarının yeterli görülmesi gerekmektedir.

Konunun uluslararası bağlamda yansımaları ise ülkemiz açısından çok kötü bir sicil oluşturmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 5 Mart 2013 tarihinde aldığı örnek niteliğindeki Gülay Çetin/Türkiye kararı, ağır hastalığı olan tutukluların korunmasına yönelik mevcut düzenlemelerin yeterince açık, öngörülebilir ve etkili olmadığını hüküm altına almış; tutuklu ve hükümlülerin heyet raporlarına rağmen Adli Tıp Kurumu tarafından tekrar muayeneye çağırılması ve bu durumun gecikmeye neden olması eleştirilmiş ve Türkiye işkence ve ayrımcılık yasağını ihlal ettiği için mahkûm edilmiştir.

Türkiye cezaevlerinde hiçbir insani, vicdani ve hukuki değerle bağdaşmayan ağır bir insan hakkı ihlali söz konusudur. Bu ihlali ortadan kaldıracak ve çözümün önünü açacak adımlar acilen atılmak zorundadır. Özellikle ağır hasta tutuklu ve hükümlülerin karşı karşıya bırakıldığı rapor işkencesi ve rapor almalarına rağmen karşılaştıkları engeller ortadan kaldırılmalıdır. Bu amaçla, önerilen Kanun değişikliği ile hasta mahpusların yaşam hakkının önündeki mevcut engellerin kaldırılacağı ve bu konuda insan haklarını önceleyen yasal bir mevzuata kavuşulacağı düşünülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

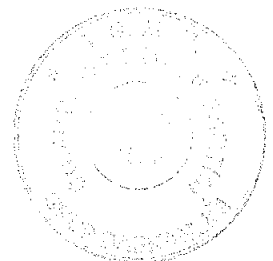
MADDE 1- 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16. maddesine ilişkin mevcut uygulamada üniversite hastaneleri ve Devlet hastanelerinin sağlık kurulu raporları onaylanmak üzere Adli Tıp Kurumuna gönderilmektedir. Yapılan değişiklikle Adli Tıp Kurumu, üniversite ve Devlet hastanelerinin raporlarına onay veren bir üst kurum olmaktan çıkarılmakta, hem de hasta tutuklu ve hükümlüler için hayati önem arz eden zaman sorunu çözüme kavuşturulmaktadır.

5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16.maddesine 6411 Sayılı Kanunla eklenen 6.fıkradaki "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" ibaresi kaldırılarak; böylece kişilerin sağlık hakkına erişimlerinde engel teşkil edebilecek "toplum güvenliği" gibi sübjektif bir kavram yasadan çıkarılmıştır.

Ayrıca; 5275 sayılı Kanunun 16. Maddesinin 3. ve 6. fıkrasında yapılan değişiklikle; buna atıfta bulunan 116. maddenin hükümlülere sağlık nedenleriyle tanınan infazın ertelenmesi koşullarının, tutuklular için de geçerli olması sağlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 13.12.20004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin 3.fıkrasının 1 inci cümlesinde yer alan “Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan” ibaresi “Üniversite Hastanelerinin ya da tam teşekküllü Devlet Hastanelerinin ilgili sağlık kurullarınca düzenlenen” olarak, 6 ncı fıkrası ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen mahkûmun cezasının infazı üçüncü fıkarda belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

